

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNİN AKADEMİK SAHTEKARLIK EĞİLİM DÜZEYLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Osman GÜMÜŞGÜL¹, Ümit Doğan ÜSTÜN¹, Utku IŞIK¹, Duygu H. DEMİREL¹

¹ Dumlupınar Üniversitesi, BESYO

Geliş Tarihi: 17.19.2013

Kabul Tarihi: 21.11.2014

Özet: Bu çalışmanın amacı Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokullarında öğrenim gören öğrencilerin akademik sahtekarlık eğilim düzeylerinin değerlendirilmesidir. Araştırma kapsamında 348 Erkek 110 Bayan toplam 458 Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğrencisi yer almıştır. Veri toplama aracı olarak Eminoğlu (2008) tarafından geliştirilen Akademik Sahtekarlık Eğilimi Ölçeği kullanılmıştır. Ölçekte toplam 22 madde bulunmaktadır. Katılımcılardan geri dönen anketlere hangi istatistiksel analiz yönteminin kullanılmasına karar vermek amacı ile Kolmogorov Smirnov normallik testi uygulanmış ve değişkenlerin normal dağılım göstermedikleri görülmüştür ($p<0,05$). Bu nedenle değişkenlerin analizlerinde parametrik olmayan Mann Whitney-U ve Kruskal Wallis testlerinin kullanılmasına karar verilmiştir. Sonuç olarak katılımcıların spor yapma durumuna göre akademik sahtekarlık eğilim düzeylerinde anlamlı bir farklılık tespit edilmezken ($p>0,05$); katılımcıların cinsiyetlerine, yaşlarına, bölümlerine, sınıflarına ve refah düzeylerine göre yapılan analizlerde anlamlı farklılıklar ortaya çıkmıştır ($p<0,05$).

Anahtar Kelimeler: akademik sahtekarlık, kopya çekmek, beden eğitimi spor yüksekokulu, öğrenci

EVALUATION OF ACADEMIC DISHONESTY LEVEL OF STUDENTS STUDYING AT SCHOOL OF PHYSICAL EDUCATION AND SPORTS

Abstract: The aim of this study is to evaluate the dishonesty levels of students studying at School of Physical Education and Sports. Totally, 458 students (348 male, 110 female) participated in this research. Data was gathered through Academic Dishonesty Tendency Scale which was developed by Eminoğlu (2008). The scale has 22 items. Questionnaires were answered by the participants. Kolmogorov Smirnov normality test, Mann Whitney-U and Kruskal Wallis tests were used. According to the results, it was statistically determined that there were not significant differences on practising situation ($p>0,05$); but there were significant differences by gender, age, department they studied, year of study and level of welfare ($p<0,05$).

Key words: academic dishonesty, cheating, the school of physical education and sports, student

GİRİŞ

Hızla gelişen, değişen dünyada maalesef hayata dair etik kuralların bir çoğu da görülmez, umursanmaz olmaktadır. Bu durum okullarda, üniversitelerde de değişen bir çok değer ile paralellik göstermektedir.

Ikupa (1)'ya göre akademik sahtekârlık, “bi-reyin bilgi ya da kabiliyetinin test edilmesi süre-

cinde sergilediği etik olmayan ve yasa dışı davranışlardır”. Akademik sahtekârlık, kişinin sınav kurallarını ve düzenini bozacak biçimde sınavda başkasıymış gibi davranma, kopya çekme, gizlice sınav kâğıtlarını değiştirme, sınav salonlarından cevap kâğıtlarını çalma, sonuçlarda sahtekârlık yapma ve sınav uygulayıcılarına sözlü ya da fiziksel olarak saldırıda bulunma gibi farklı davranışlarını da içermektedir.

Akademik sahtekârlık, günümüzde özellikle üniversitelerde, çok sık yaşanmakta, giderek artmakta ve dolayısıyla da büyük bir problem teşkil etmektedir (2).

Odabaşı ve arkadaşlarına göre (3), akademik sahtekârlığın nedenleri:

- Öğrenciler, genellikle orijinal bir kaynağı kendi dilleri ile ifade ederken veya o kaynağa uygun biçimde atıfta bulunurken sıkıntı yaşamaktadırlar.
- Kaynak göstermek ve kaynakça hazırlamak genellikle öğrencilere yorucu ve sinir bozucu bir aktivite olarak görülmektedir.
- Öğrencilerin süreçten çok ürüne odaklanmaları, acele etmeleri ve zaman sıkıntısı çektikleri görülmektedir.
- Eğitimcilerin öğrencilerden orijinal fikirler beklemesi sıkıcı ve stresli bir hal yaratmakta, öğrencileri usulsüzlüğe itmektir.
- Öğrencilerin üretimlerini değerli görmedikleri belirlenmiştir.
- İnternet kaynaklı materyallerin kaynağının öğrenciler sorgulanmadığı görülmektedir (4).

Özellikle öğrenciler ele alındığında akademik sahtekârlık günümüzde ziyadesiyle kopya çekme eğilimi olarak karşımıza çıkmaktadır.

Kopya çekmek veya yapmak, sınavlarda soruları cevaplamak için gizlice bir kaynağa bakmak veya bir kimseye gizlice yardım etmektir (5,6).

Bir disiplin suçu olarak kopyacılık "öğrencilerin sınavlarda sorulara karşılık yazarken gizlice kitaba, ders notlarına ya da başkasının kâğıdına bakma alışkanlığı" olarak tanımlanmaktadır (7,8)

Kopya çekme, açık lise sınavlarından ehliyet sınavlarına, üniversite giriş sınavından açık öğretim sınavlarına, lisans eğitimi veya lisansüstü eğitime ve doçentlik dil sınavlarına kadar uzanan önemli bir eğitim ve öğretim sorunudur. Kopya çekmek; sınavlarda veya akademik ödevlerde kullanım izni verilmeyen kaynakları kullanma, sınavı veya ödevi başkasına yaptırma, sınavlarda soruları kendi cevaplamak yerine gizlice bir kaynağa bakmak veya bir kimseye gizlice yardım etmek olarak tanımlanmaktadır (9,10).

Kopya çekme, öğrenci öğrenmelerinin ve öğretim planının geri dönütü olan değerlendirme

sürecini baltalamaktadır (4,11). Kopya çekme davranışı sadece ölçme değerlendirme sürecinin objektifliğini engelleyen bir davranış olmayıp aynı zamanda eğitim öğretim süreci açısından istenmeyen öğrenci davranışları arasında gösterilmiştir (7,12,13). Ayrıca yapılan araştırmalarda, kopya çekmenin eğitim kurumlarında oldukça yaygın olarak görülen bir durum olduğu da vurgulanmıştır (14,15,16).

Dirik (17), Türk eğitim sisteminde kopya sorununa ilişkin ciddi araştırmaların Külahçı ve Selçuk'un araştırmalarıyla başladığını ifade etmektedir.

Öğrencilerin genel olarak kopya çekmenin ahlaken yanlış bir davranış olduğunu belirtmelerine karşın kopyayla ilgili bir durumla da karşılaştıklarında da durumu meşrulaştırmak ve bir mantığa bürümek için çeşitli yolları denedikleri görülmüştür (3,18).

İçinde yaşadığımız toplumda "çalışmadan kazanmak", "köşeyi dönmek", "gemisini kurtaran kaptan" felsefesinin geçerli olduğu ortamlarda yetişen kişilerin sınavda kopya çekmemesi zor görünmektedir (8).

Akademik sahtekarlık başlığı altına alınabilecek bir diğer husus da intihaldir.

Arapça bir sözcük olan intihali, Türkçe olarak çalıntı ya da aşırma olarak çevirmek mümkündür. Esasen intihal, başkasının eserini kendisininmiş gibi gösterme eylemidir. Yani faydalanılan bir eserin sabinin belli olmasıyla birlikte yayınlanmış bir eserden, eser sahibinin adı belirtilmeden uygun olmayacak bir ölçüde aktarımda bulunulması intihal olarak kabul edilmektedir (19).

İntihal "bir tür sahtekârlık, fikir hırsızlığı ve fikirselle değerleri çığneme olarak" tanımlanmıştır (20,21).

Lanier' in belirttiğine göre, geniş bir literatür öğrencilerin büyük çoğunluğunun ders içinde ya da sınavlarda kopya çekme davranışlarını doğruladıklarını göstermekte, Park tarafından yapılan literatür çalışmasında ise öğrencilerin başkalarından ödevlerini satın alma, herhangi bir bildirimde bulunmaksızın bir belgenin tümünü kopya etme, başka bir öğrencinin çalışmasını onun bilgisi dışında ödev olarak yollama, herhangi bir materyalin tümünü ya da bir kısmını kaynak belirtmeden ödevde kullanma ya da metni yeniden düzenleyerek

kullanırken kaynak belirtmeme gibi aşırma yöntemlerinin öğrenciler tarafından en fazla kullanılan aşırma yöntemleri olduğu gözlemlenmiştir (6).

İntihal yapmada kaynakça gösterimine yönelik bir eğitim verilmemesi, öğrencinin yakalanmayacağına ilişkin algısı ve bunun sonuçlarını bilmemesi, ödevin çok zor olması, ödevin teslim tarihinin yaklaşması ve başarısız olma kaygısı gibi etmenler etkili olabilmektedir. Öte yandan intihal yapmanın arkadaş çevresi yaş, cinsiyet, ülke, etnik köken ve kültürel özellikler gibi değişkenlerle ilişkili olduğu da saptanmıştır. (22,23,24)

Bu çalışmada, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokullarında öğrenim gören öğrencilerin akademik sahtekarlık düzeyleri ve yaş, cinsiyet fakülte ve bölüm, sınıf, refah düzeyleri ve spor yapma durumlarına göre akademik sahtekarlık eğilim düzeyleri araştırılmıştır.

YÖNTEM

Evren ve Örneklem

Araştırma evrenini Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğrencileri, örneklemini ise Dumlupınar Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği, Spor Yöneticiliği, Antrenörlük Eğitimi, Rekreasyon bölümlerinde öğrenim gören 348 erkek 110 bayan toplam 458 Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğrencisi oluşturmaktadır.

Veri Toplama Aracı

Araştırmada veri toplama aracı olarak kişisel bilgi formu ve 2008 yılında Eminoglu tarafından geliştirilen “Akademik Sahtekarlık Eğilimi Ölçeği” kullanılmıştır. Bireylerin kendi kendilerine cevaplandırabilecekleri, uygulanışı kolay bir ölçektir. Toplam 25 maddeden oluşan ölçek, 5’li Likert tipi (1=kesinlikle katılmıyorum, 5=tamamen katılıyorum) bir cevaplama anahtarına sahiptir. Ölçekten alınabilecek en düşük puan 25 ve en yüksek puan 125’tir. “Kopya çekme eğilimi”, “ödev, proje gibi çalışmalarda sahtekarlık eğilimi”, “araştırma yapma ve raporlaştırma sürecinde sahtekarlık eğilimi” ve “atıflara yönelik sahtekarlık eğilimi” biçiminde 4 boyutu bulunmaktadır. Ölçek örneklem grubuna uygulanmadan önce anlatılmış ve gönüllü katılım ilkesi doğrultusunda katılımcıların ölçeği doldurmaları sağlanmıştır.

Verilerin Analizi

Araştırmada katılımcılardan elde edilen veriler SPSS 20.0 istatistik paket programında değerlendirilmiştir. Katılımcılardan geri dönen anketlere hangi istatistiksel analiz yönteminin kullanılmasına karar vermek amacı ile Kolmogorov Smirnov normallik testi uygulanmış ve değişkenlerin normal dağılım göstermedikleri görülmüştür ($p<0,05$). Bu nedenle değişkenlerin analizlerinde parametrik olmayan Mann Whitney-U ve Kruskal Wallis testlerinin kullanılmasına karar verilmiştir. Araştırmada hata payı .05 olarak kabul edilmiştir.

BULGULAR

Tablo 1’de araştırmaya katılan deneklerin kişisel bilgilerinin dağılımı verilmektedir. Verilere göre, örneklem grubunda yer alan deneklerin, % 76’sının “erkek” ($n=348$), %24’ünün “kadın” ($n=110$) olduğu görülmektedir. Araştırmada üç yaş aralığı kullanılmıştır. Örneklem grubunun yaş kategorileri değerlendirildiğinde çalışmaya, % 68,3 oranı ile “21-25” yaş aralığında yer alan denekler yoğun olarak katılmış, % 5,0 oranı ile “26-30” yaş grubu en düşük oranda katılım yaptığı görülmektedir. Araştırmaya katılan deneklerin 36,7’ sinin “Spor Yöneticiliği” bölümünde ve % 41,7’sinin 2. Sınıfta öğrenim gördükleri tespit edilmiştir. Katılımcıların % 46,9’ u refah düzeylerinin ‘Normal’ seviyede olduğunu düşünmektedir. Ayrıca katılımcıların % 84,1’i spor yapmaktadır.

Tablo 2’de katılımcıların cinsiyetine göre kopya çekme eğilimi alt boyutu arasında anlamlı bir farklılık bulunurken diğer alt boyutlarda anlamlı farklılık bulunamamıştır. ($p>0,05$).

Tablo 3’de katılımcıların yaşlarına göre akademik sahtekarlık eğilimi düzeyleri karşılaştırıldığında, yaş değişkenine göre atıflara yönelik sahtekarlık eğilimi alt boyutunda anlamlı bir farklılık bulunurken ($p<0,05$); diğer alt boyutlarda anlamlı farklılıklar tespit edilmemiştir ($p>0,05$).

Tablo 4’de araştırmaya katılan öğrencilerin spor yapma durumlarına göre akademik sahtekarlık eğilimi düzeyleri arasındaki farkı belirlemek amacıyla yapılan Mann Whitney-U Testi sonucunda tüm alt boyutlarda anlamlı bir farklılık bulunamamıştır($p>0,05$).

Tablo-1. Araştırma Grubunun Kişisel Bilgilerinin Dağılımı

<i>FAKTÖR</i>	<i>DEĞİŞKEN</i>	f	%
Cinsiyet	Kadın	110	24
	Erkek	348	76
	Toplam	458	100
Yaş	17-20	122	26,6
	21-25	313	68,3
	26-30	23	5,0
	Toplam	458	100
Bölümler	Beden Eğt. Öğretmenliği	70	15,3
	Antrenörlük	103	22,5
	Spor Yöneticiliği	168	36,7
	Rekreasyon	117	25,5
	Toplam	458	100
Sınıf	1,00	131	28,6
	2,00	191	41,7
	3,00	79	17,2
	4,00	57	12,4
	Toplam	458	100
Refah Düzeyi	Çok Kötü	21	4,6
	Kötü	33	7,2
	Normal	215	46,9
	İyi	163	35,6
	Çok İyi	26	5,7
	Toplam	458	100
Spor Yapma Durumu	Evet	385	84,1
	Hayır	73	15,9
	Toplam	458	100

Tablo-2. Katılımcıların Cinsiyet Değişkenine Göre Akademik Sahtekarlık Eğilimi Düzeylerinin Tespiti İçin Mann Whitney-U Analizi

Alt Boyutlar	Cinsiyet	n	Sıra Ortalaması	U	Z	P
Kopya Çekme Eğilimi	Kadın	110	251,35	16736,00	-1,999	,046
	Erkek	348	222,59			
Ödev, Proje Gibi Çalışmalarda Sahtekarlık Eğilimi	Kadın	110	238,32	18169,50	-,806	,420
	Erkek	348	226,71			
Araştırma Yapma ve Raporlaştırma Sürecinde Sahtekarlık Eğilimi	Kadın	110	223,10	18436,00	-,585	,559
	Erkek	348	231,52			
Atıflara Yönelik Sahtekarlık	Kadın	110	228,19	18996,00	-,120	,905
	Erkek	348	229,91			

P=0,05

Tablo-3. Katılımcıların Yaş Gruplarına Göre Akademik Sahtekarlık Eğilimi Düzeylerinin Karşılaştırılması İçin Kruskal Wallis Analizi

Alt Boyutlar	Yaş	N	Sıra Ort.	Kruskal Wallis	p
Kopya Çekme Eğilimi	17-20	122	238,21	1,665	0.435 p>0.05
	21-25	313	224,46		
	26-30	23	251,93		
Ödev, Proje Gibi Çalışmalarda Sahtekarlık Eğilimi	17-20	122	236,37	,628	0.730 p>0.05
	21-25	313	227,82		
	26-30	23	215,87		
Araştırma Yapma ve Raporlaştırma Sürecinde Sahtekarlık Eğilimi	17-20	122	242,57	1,642	0.440 p>0.05
	21-25	313	224,64		
	26-30	23	226,33		
Atıflara Yönelik Sahtekarlık	17-20	122	225,11	7,389	0.025 p<0.05
	21-25	313	236,31		
	26-30	23	160,07		

P=0,05

Tablo-4. Katılımcıların Spor Yapma Durumuna Göre Akademik Sahtekarlık Eğilimi Düzeylerinin Karşılaştırılması İçin Mann Whitney-U Analizi

Alt Boyutlar	Spor Yapma Durumu	n	Sıra Ortalaması	U	Z	P
Kopya Çekme Eğilimi	Evet	385	230,79	13556,00	-,482	,630
	Hayır	73	222,70			
Ödev, Proje Gibi Çalışmalarda Sahtekarlık Eğilimi	Evet	385	225,28	12428,50	-1,573	,116
	Hayır	73	251,75			
Araştırma Yapma ve Raporlaştırma Sürecinde Sahtekarlık Eğilimi	Evet	385	226,35	12838,50	-1,177	,239
	Hayır	73	246,13			
Atıflara Yönelik Sahtekarlık	Evet	385	232,18	13020,50	-1,002	,316
	Hayır	73	215,36			

P=0,05

Tablo-5. Katılımcıların Öğrenim Gördükleri Bölüme Göre Akademik Sahtekarlık Eğilimi Düzeylerinin Karşılaştırılması İçin Kruskal Wallis Analizi

Alt Boyutlar	Bölüm	N	Sıra Ort.	Kruskal Wallis	p
Kopya Çekme Eğilimi	Beden Eğ. Öğr.	70	242,89	7,294	0,063 p>0.05
	Antrenörlük	103	254,26		
	Spor Yöneticiliği	168	221,63		
	Rekreasyon	117	210,99		
Ödev, Proje Gibi Çalışmalarda Sahtekarlık Eğilimi	Beden Eğ. Öğr.	70	238,00	,484	0,922 p>0.05
	Antrenörlük	103	231,50		
	Spor Yöneticiliği	168	225,39		
	Rekreasyon	117	228,56		
Araştırma Yapma ve Raporlaştırma Sürecinde Sahtekarlık Eğilimi	Beden Eğ. Öğr.	70	270,84	12,240	0,007 p<0.05
	Antrenörlük	103	203,11		
	Spor Yöneticiliği	168	236,00		
	Rekreasyon	117	218,66		
Atıflara Yönelik Sahtekarlık	Beden Eğ. Öğr.	70	239,37	1,479	0,687 p>0.05
	Antrenörlük	103	217,19		
	Spor Yöneticiliği	168	233,72		
	Rekreasyon	117	228,37		

P=0,05

Tablo-6. Katılımcıların Sınıflarına Göre Akademik Sahtekarlık Eğilimi Düzeylerinin Karşılaştırılması İçin Kruskal Wallis Analizi

Alt Boyutlar	Sınıf	N	Sıra Ort.	Kruskal Wallis	p
Kopya Çekme Eğilimi	1	131	241,37	1,663	0,645 p>0.05
	2	191	226,90		
	3	79	219,72		
	4	57	224,48		
Ödev, Proje Gibi Çalışmalarda Sahtekarlık Eğilimi	1	131	256,23	12,165	0,007 p<0.05
	2	191	214,66		
	3	79	205,01		
	4	57	251,72		
Araştırma Yapma ve Raporlaştırma Sürecinde Sahtekarlık Eğilimi	1	131	224,34	15,462	0,001 p<0.05
	2	191	217,18		
	3	79	281,64		
	4	57	210,39		
Atıflara Yönelik Sahtekarlık	1	131	224,81	8,024	0,046 p<0.05
	2	191	240,64		
	3	79	195,89		
	4	57	249,54		

P=0,05

Tablo-7. Katılımcıların Refah Düzeylerine Göre Akademik Sahtekarlık Eğilimi Düzeylerinin Karşılaştırılması İçin Kruskal Wallis Analizi

Alt Boyutlar	Refah Düzeyi	N	Sıra Ort.	Kruskal Wallis	p
Kopya Çekme Eğilimi	Çok Kötü	21	266,19	5,665	0,226 p>0.05
	Kötü	33	200,09		
	Normal	215	234,90		
	İyi	163	219,38		
	Çok iyi	26	255,96		
Ödev, Proje Gibi Çalışmalarda Sahtekarlık Eğilimi	Çok Kötü	21	263,90	2,960	0,565 p>0.05
	Kötü	33	229,38		
	Normal	215	235,00		
	İyi	163	218,57		
	Çok iyi	26	224,94		
Araştırma Yapma ve Raporlaştırma Sürecinde Sahtekarlık Eğilimi	Çok Kötü	21	230,76	,987	0,912 p>0.05
	Kötü	33	240,32		
	Normal	215	230,34		
	İyi	163	229,62		
	Çok iyi	26	207,08		
Atıflara Yönelik Sahtekarlık	Çok Kötü	21	162,55	9,664	0,046 p<0.05
	Kötü	33	236,91		
	Normal	215	225,71		
	İyi	163	233,63		
	Çok iyi	26	279,62		

Tablo 5’de katılımcıların öğrenim gördükleri bölümlere göre akademik sahtekarlık eğilimi düzeyleri karşılaştırıldığında, araştırma yapma ve raporlaştırma sürecinde sahtekarlık eğilimi alt boyutunda anlamlı bir farklılık bulunurken ($p<0,05$); diğer alt boyutlarda anlamlı farklılıklar tespit edilmemiştir ($p>0,05$).

Tablo 6’da katılımcıların sınıflarına göre akademik sahtekarlık eğilimi düzeyleri karşılaştırıldığında, ödev, proje gibi çalışmalarda sahtekarlık eğilimi, araştırma yapma ve raporlaştırma sürecinde sahtekarlık eğilimi, atıflara yönelik sahtekarlık alt boyutlarında anlamlı bir farklılık bulunurken ($p<0,05$); kopya çekme eğilimi alt boyutunda anlamlı farklılık tespit edilememiştir ($p>0,05$).

Tablo 7’de katılımcıların refah düzeylerine göre akademik sahtekarlık eğilimi düzeyleri karşılaştırıldığında, atıflara yönelik sahtekarlık alt boyutunda anlamlı bir farklılık bulunurken ($p<0,05$); diğer alt boyutlarda anlamlı farklılıklar tespit edilememiştir ($p>0,05$).

TARTIŞMA VE SONUÇ

Akademik sahtekarlık eğilimi üzerine yapılan araştırmalara örnek olacağı düşünülen bu çalışmada Dumlupınar Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu’nda öğrenim gören öğrencilerin akademik sahtekarlık eğilimi düzeyleri değerlendirilmiştir.

Tablo 1’de araştırmaya katılan öğrencilerin % 76’sının “erkek” ($n=348$), %24’ünün “kadın” ($n=110$) olduğu görülmektedir. Yine öğrencilerin, % 68,3’ü “21-25” yaş aralığında yer alırken, % 5,0’i “26-30” yaş grubunda yer almaktadır. Araştırmaya katılan öğrencilerin 36,7’ si “Spor Yöneticiliği” bölümünde ve % 41,7’si 2. sınıfta öğrenim görmektedir. Katılımcıların % 46,9’u refah düzeylerinin ‘Normal’ seviyede olduğunu düşünmekte ve yine % 84, 1’i spor yapmaktadır.

Tablo-2 incelendiğinde, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğrencilerinin cinsiyeti ile akademik sahtekarlık eğilimi düzeyleri arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p<0,05$). Ünlü ve Eroğlu (2012) tarafından yapılan çalışmada ortaya çıkan ortalamalarda cinsiyet değişkeni açısından anlamlı bir farklılığa rastlanmamıştır ($p>0,05$) (10). Kız öğrencilerin akademik sahtekarlık eğilimi ortalamaları daha yüksek tespit edilmiştir.

Bu durumun nedeni kız öğrencilerin psikolojik etkenlere karşı daha duyarlı olduklarından üretimlerini değerli görmeyebilmeleri ve akademik sahtekarlık eğilimi gösterebilmeleri ile açıklanabilir.

Ancak gerek ortaöğretim gerekse üniversite seviyesinde çoğunluğu Amerika Birleşik Devletleri olmak üzere Batı’da yapılan ve öğrencilerin kendi itiraflarına dayanan, kopya çekme düzeyini belirlemeye yönelik araştırmaların tamamına yakınında erkeklerin kızlardan daha fazla kopya çektiği sonucuna ulaşılmaktadır. Erkeklerde kopya çekme oranının daha fazla olmasının, erkeklerin kopya çekme esnasında daha az suçluluk duygularıyla ilintili olabileceğini belirtilmektedir (25).

Tablo 3’de katılımcıların yaşlarına göre akademik sahtekarlık eğilimi düzeyleri karşılaştırıldığında, yaş değişkeni ile akademik sahtekarlık eğilimi düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p<0,05$). Bu farkın 26-30 yaş aralığından kaynaklandığı görülmektedir. Bu yaş grubundaki öğrencilerin düşük ortalama olduğu tespit edilmiştir. Bunun nedeninin akademik sahtekarlık ile ilgili bilincin yerleşmiş olduğundan kaynaklanabileceği düşünülmektedir.

Tablo 4’de araştırmaya katılan öğrencilerin spor yapma durumlarına göre akademik sahtekarlık eğilimi düzeyleri arasındaki farkı belirlemek amacıyla yapılan Mann Whitney-U Testi sonucunda tüm alt boyutlarda anlamlı bir farklılık bulunamamıştır ($p>0,05$). Spor yapma ve yapmamanın öğrenciler üzerinde akademik sahtekarlık eğilimi göstermede herhangi bir etkisi olduğu düşünülmektedir.

Tablo 5’de katılımcıların öğrenim gördükleri bölümlere göre akademik sahtekarlık eğilimi düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p<0,05$). Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği bölümü öğrencilerinin akademik sahtekarlık eğilimi düzeyleri ortalamalarının daha yüksek olduğu görülmektedir. Bu durum Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği bölümü öğrencilerinin bölüm derslerinden çok Kamu Personeli Seçme Sınavı’ na odaklanmaları ve bölüm derslerinin bu sınav mantığından biraz uzak seyrettiğinden kaynaklandığı düşünülebilir.

Tablo 6’da katılımcıların sınıflarına göre akademik sahtekarlık eğilimi düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p<0,05$). Üniversite birinci sınıfta henüz lise havasından sıyrılama-

yan öğrenciler ödev, proje gibi çalışmalarda sahtekarlık eğilimi gösterebilmektedirler. Üçüncü ve dördüncü sınıflarda ortalamaların yüksek olmasının nedenleri de bu yıllarda öğrencilerin mezuniyet ve iş hayatına bir an önce atılma psikolojisinin girmeleri olduğu düşünülebilir.

Tablo 7’de katılımcıların refah düzeylerine göre akademik sahtekarlık eğilimi düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p<0,05$). Refah düzeyinin çok iyi olduğunu belirten öğrencilerin akademik sahtekarlık eğilimi düzeyi ortalaması kendi düşüncelerine göre diğer refah düzeyinde yer alan öğrencilerin akademik sahtekarlık eğilimi düzeyi ortalamasından daha yüksek görülmektedir.

KAYNAKLAR

1. Ikupa, J.C.B. “Causes and cure of examination malpractices”, *The Business Administrator*, 38-39, 1997.
2. Eminoğlu, E. “Üniversite Öğrencilerinin Akademik Sahtekarlık Eğilimlerinin Ölçülmesine Yönelik Bir Ölçek Geliştirme Çalışması” Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Sosyal Bilimler Enstitüsü, Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Bolu, 2008.
3. Oğuzkan, A. F. “Eğitim Terimleri Sözlüğü” Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları, 1981.
4. Odabaşı, H. F., Birinci, G., Kılıçer, K., Şahin, M.C., Akbulut, Y., Şendağ, S. “Bilgi İletişim Teknolojileri ve İnternet’le Kolaylaşan Akademik Usulsüzlük”, *Sosyal Bilimler Dergisi/1*, 2007.
5. Stephens, J. M. “Beyond reasoning: The role of moral identities, socio moral regulation and social context in academic cheating among high school adolescents”, Paper presented at the annual meeting of the American Educational Research Association, San Diego, CA, 2004.
6. Uzun E., Karakuş T., Kurşun E., Karaaslan H. “Öğrenci Gözüyle Aşırma (İntihal): Neden ve Çözüm Önerileri” *Akademik Bilişim’07 - IX. Akademik Bilişim Konferansı Bildirileri*, Dumlupınar Üniversitesi, Kütahya, 2007.
7. Baloğlu, N. “Etkili Sınıf Yönetimi” Ankara: Baran Matbaası, 2001.
8. Whitley, B. "Factors Associated With Cheating Among College Students: A Review", *Research in Higher Education*, vol. 39, sayfa: 235–274, 1998.
9. Tan S. “Kopya çekmeyi önleme tedbirleri” *Eğitim ve Bilim*, 122 (26): s. 32- 40, 2002.
10. Ünlü, H., Eroğlu C. “Beden Eğitimi Öğretmen Adaylarının Kopya Çekmeye Yönelik Tutumları”, *Sportmetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, X (3) 101-106, 2012.
11. Anderman, E. M., Murdock, T. B. “The Psychology of Academic Cheating”, Elsevier Academic Press. Google eBook. 347, 2007.
12. Borg M. G. “Secondary school teachers' perception of pupils' undesirable behaviours”, *British Journal of Educational Psychology*, 68, 67-79, 1998.
13. Çankaya, İ. ve Çanakçı H. “Sınıf Öğretmenlerinin Karşılaştıkları İstenmeyen Öğrenci Davranışları ve Bu Davranışlarla Başa Çıkma Yolları”, *Electronic Turkish Studies*, 6 (2) 307-31,2011.
14. Bozdoğan, A. E., Öztürk, Ç. “Öğretmen Adayları Neden Kopya Çeker?”, *İlköğretim Online*, 7(1), 141-149, 2008.
15. Grimes, P. W. “Dishonesty in academics and business: A cross-cultural evaluation of student attitudes”, *Journal of Business Ethics*, 49(3), 273-290, 2004.
16. Lin, C. S., Wen, L. M. “Academic dishonesty in higher education-a nationwide study in Taiwan. *Higher Education*” 54, 85-97, 2007
17. Dirik, M.Z. "Türk Eğitim Sisteminde Sınavlarda Kopya Sorunu", *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, cilt XI, sayı 1, ss. 235-249, 1999.
18. Murdock, T .B., Stephens, J. M. “Is cheating wrong? Students' reasoning about academic dishonesty”, *Psychological perspectives on academic cheating* (pp. 229-253). Burlington, MA: Elsevier, 2007.
19. Ceritoğlu, F. “Fikir Ve Sanat Eserleri Hukukunda İntihal Ve Esinlenme” Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Sosyal Bilimler Enstitüsü, Marmara Üniversitesi, İstanbul,2008.
20. Isserman, M. “Plagiarism: A lie of the Mind”, *Chronicle of Higher Education*, 49 (34), B 12, 2003
21. Küçüktepe E. S., Küçüktepe C. “Tarih Öğretmeni Adaylarının Kopya Çekme Eğilimlerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi” *Hasan Ali Üyel Eğitim Fakültesi Dergisi Sayı 17 (2012-1)*, 115-125. 2012.
22. Brown, B. S., Weible, R. “Changes in academic dishonesty among MIS majors between 1999 and 2004”, *Journal of Computing in Higher Education*, 18(1), 116-134, 2006.
23. Chapman, K. J., Davis, R., Toy, D., Wright, L. “Academic integrity in the business school environment: I'll get by with a little help from my friends”, *Journal of Marketing Education*, 26, 236-249, 2004.
24. Ersoy, A., Özden M. “Öğretmen Adaylarının Ödevlerinde İnternette İntihal Yapmalarında Öğretim Elemanının Rolüne İlişkin Görüşleri” *İlköğretim Online*, 10(2), 608-619, 2011.
25. Kaymakcan, R. “İlahiyat Öğrencilerinin Kopya Çekmeye Karşı Yaklaşımları”, *Sakarya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 5, 2012.